

fredag vil holde en europapolitisk tale i Warszawa. Regeringen ønsker at påvirke debatten både herhjemme og på europæisk plan.

Jeg har samtidig noteret mig en række interessante europapolitiske udspil og udmeldinger fra flere af Folketingets partier i den seneste tid. Det vil jeg gerne hilse velkomment. Det er afgørende nødvendigt, at vi fra politisk side går foran i den vigtige debat om EU's fremtid. Jeg håber, at forespørgselsdebatten her i dag kan blive et skridt yderligere i den retning.

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Den historiske beslutning om udvidelsen af EU på topmødet i København markerer begyndelsen på en ny fase i Europas historie med nye muligheder og nye udfordringer for såvel Europa som for Danmark. Nu gælder det om at tilvejebringe et solidt og langtidsholdbart grundlag for fremtidens Europa. Udvidelsen stiller derfor krav om ændringer og reformer af EU. En udvidet union må nemlig ikke blive en udvandet union. Derfor skal EU's institutioner styrkes.

Det første spørgsmål, vi må stille os selv i den forbindelse, er: Hvilke opgaver er det så, EU skal løse i fremtiden, og hvad skal vi prioritere? Svaret er: Først og fremmest de områder, hvor problemerne er grænseoverskridende. Det vil sige, at det først og fremmest er de opgaver, som vi bedst kan løse ved at stå sammen og løfte i fællesskab.

Det vil så også sige de klassiske hovedopgaver for EU. Det gælder det indre marked, handelspolitikken, konkurrencepolitikken, miljøpolitikken og landbrugspolitikken. Her skal vi fastholde de opnåede resultater og bygge videre på dem i det udvidede EU. Velfærdsstaten er et vigtigt aktiv i en globaliseret økonomi, som EU er med til at skabe trygge rammer og også skal gøre det i fremtiden.

Ud over reformer på en række af de klassiske samarbejdsområder skal de nye samarbejdsområder også styrkes. Der er for det første samarbejdet om flygtninge og indvandrere og om bekæmpelse af international kriminalitet og illegal indvandring. Presset på Europa vil vokse i de kommende år. Disse problemer er pr. definition grænseoverskridende, og de finder kun en holdbar løsning ved et intensiveret samarbejde over grænserne. Vi må styrke og udvide EU's evne til at danne rammen om dette samarbejde mellem Europas stater og politimyndigheder.

For det andet gælder det den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik. Udgangspunktet er, at

EU's udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitik fortsat bygger på et samarbejde mellem medlemsstaterne forankret i Rådet. EU vil aldrig træde i stedet for nationalstaten. Og det, vi ser for øjeblikket mellem EU's medlemslande, tyder jo også på, at det kommer til at vare meget lang tid, før EU udenrigspolitik træder i stedet for nationalstaten. Det ligger såmænd også allerede i udgangspunktet.

EU skal være stærkere på de felter, hvor der er klare argumenter for at handle i fællesskab. Et EU i kontinental målestok må nødvendigvis påtage sig større medansvar for verdens gang – det være sig inden for verdenshandelen, verdens landbrugssystemer og verdens miljø samt naturligvis også den globale sikkerhedspolitik.

Inden for rammerne af det mellemstatslige samarbejde skal udenrigs-, sikkerheds- og forsvarspolitikken derfor gøres så fælles, som det er muligt. EU har allerede i dag en fuld udenrigspolitisk værktøjskasse med instrumenter inden for handel, udvikling, konfliktforebyggelse, fredsbevarelse, krisestyring. Men fordi de ikke bringes samlet i anvendelse, udnyttes EU's muligheder ikke optimalt.

Bla. derfor ønsker vi at styrke EU's eksterne forbindelser ved at samle de forskellige aspekter under én person inden for rammerne af Rådet. Vi støtter også, at vedkommende formelt tildeles ret til at fremsætte forslag og repræsentere EU udadtil. Samtidig skal beslutningsgangene forenkles og smidiggøres. Det stigende behov for, at Europa taler med én stemme i verden, gør, at vi er åbne over for en øget adgang til flertalsafgørelser.

Kl. 17.40

Udenrigspolitikken er ikke det eneste område, hvor vi er indstillet på reformer for at bevare EU's beslutningsdygtighed og evne til at levere varen. To forhold er helt afgørende, hvis vi skal sikre EU's effektivitet efter udvidelsen:

For det første: Klare og enkle beslutningsprocedurer. Jo større antallet af medlemslande bliver, desto større behov er der for en øget adgang til flertalsafgørelser. Samtidig skal Europa-Parlamentets indflydelse i lovgivningsprocessen styrkes. Europa-Parlamentet bør som udgangspunkt gøres til medlovgiver på de områder, hvor EU lovgiver med kvalificeret flertal.

For det andet skal der reformer i organiseringen af de centrale institutioner. Den fremtidige indretning af EU's politiske system skal ses og vurderes som et samlet hele. Der skal tilvejebringes en samlet løsning, som respekterer følgende